

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 72 (5)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. septembra 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1242.

Ing. Ernst Ludorf, Bern.

Metčani naboј.

Prijava od 28. jula 1921.

Važi od 1. decembra 1922

Izum se odnosi na metčani naboј, t. j. na metak, koji imade omotak (zamotak) od kovine u čijoj je šupljini namešten hitac za paljenje i hitac za teranje, pri čem je šupljina odeljena pomoću dna koje se sastoji od gorivog materijala. Cilj je izuma, da se do sada upotrebljavani metci od kovine učine nepotrebitim i da se ostrane nezgode koje su skopčane sa upotrebljavanjem metka (velika težina, velika potreba prostora, veliki troškovi pravljenja).

U prestonjem su nacrtu prikazani shematski razni primeri izvodjenja izumljenog predmeta i to svaki u uzdužnom preseku.

Omotak 1 naboјa iz nikaljnog čelika je napravljen od jednog samog komada. U vrhu 2 omotka umetnuta je dopuna olova 3, koja je terajućom pločom 5 odelenja od terajućeg hitca 9. Metak je zatvoren dnom, 6, koji se sastoji od potpuno i lako spaljivog materijala n. pr. od celuloida, želatine, impregniranog (zasićenog, napunjene) papira, kovinske tenečke (lime) itd. Svrsi shodno je dno 6 pomoću izolirajućeg prstena 7, n. pr. koji sastoji od celuloida, želatine ili jednog drugog što je bolje moguće gorivog materijala, pričvršćeno o omotak metka 1. Unutrašnja površina omotaka 1 teče u obliku konusa, omotak se svršava u kvrgu 4, koja služi za vodjenje metka u brazdama oružja. Napaljivanje metka može, da usledi na pr. električnim putem pomoću dva kontakta 30, 31, koji se pritiskaju ka dnu 6. Kod uvodjenja električne struje rastali se, naprama kovini od koje je dno 6 napravljeno, onaj deo istoga koji leži izmedju kontakta 30 i 31, isti ispari, pri čem se temperatura tako povisi, da tera-

jući hitac usplamti. Proizvodi se izgaranja izmaknu spreda iz grla (usti) cevi oružja.

Napaljivanje može uslediti i na način, da je u ili na upaljivom dnu metka predviđena paleća kapica (paleći) kapak, u koju tuče udarajući klinac puške. Paleća kapica, ili koje drugo paleće srestvo može, biti postavljena i sa strane na omotak metka, tako da potonji služi kao čvrsti nosioc paleće kapice.

U slici 2 je prikazan jedan oblik izvedbe, kod koje je paleća valjka (bobica) 14 postavljena na jedan centralni klinac 13 neposredno ispod gorivog dna 11. Klinac 13, koji leži na terajućoj ploči 10, napravljen je iz čvrstog ali lahko gorivog materijala, on može n. p. da sastoji iz čvrsto zbijene eksplozivne tvari. Kolčić 13 ima uzdužnu šupljinu 12 koja olakšava brzo izgaranje klinca. Prostor okolo klinca 13 je ispunjen prorijedjenim naboјem kao terajućim srestvom.

Slika 3 prikazuje metak, kod kojeg je cela praznina omotka 1 napunjena sa tvrdim naboјem kao terajućim srestvom 15. Potonji nosi upaljivu tvar neposredno pod dnom 11, tako da zapaljivanje može uslediti pomoću palećeg kolčića jednog oružja. U krutom se naboju 15 protežu kanali 16 koji prenose izgaranje.

U svrhu povećanja terajućeg naboјa, može biti umetnuta u kvrgu 4 kapica 17 iz gorivog materijala, kako što je prikazano u sl. 4. U kapici 17 je kruti terajući naboј dobro sačuvan.

Napaljivanje može biti preneseno i u unutrašnjost metka, n. pr. kako je prikazano u sl. 5.

Po sl. 5 leži u smeru ose omotka metka 1 trn 20, koji sastoji svršishodno iz gorive tvari, najbolje zbijen iz terajućeg naboja i koji je u terajućem u razrijedjenom obliku napunjeno naboju 9 ili u osobitoj kalauzki uzdužno gibljiv. Na njegovom unutrašnjem kraju nosi jedno upaljivo srestvo nasuprot kojemu staje u nekoj daljini na jezgri metka 10 razvijene taruće površine 21. Da se izbjegne prerano napaljenje drži se trn 20 od jezgre 10 udaljen n. pr. elastičnim ticalima i t. d. Na drugom je kraju trn 20 pričvršćen na jednoj ploči 11 (n. pr. iz celuloida, i. t. d.) koja završava metak, koja je koristonosno okolo trna 20 urezana ili (probušena). Pri ispaljivanju oružja pomaknuti će udarajući klinac trn 20 i poterati će ga sa njegovim upaljivim srestvom prema tarućoj površini 21, čime se prouzrokuje napaljenje. Upaljiva se masa i taruće površine mogu naravno jedna prema drugoj izmenično poredjati. Kod izvedbe po sl. 6 postavljen je uzdužno pomicući paleći trn 20 u šupljinu krutog terajućeg tela.

15. Mjes o kvrge na stražnjem kraju ima omotak metka na prednjem kraju prsten sigurnosti 22.

Trn može biti i sa površine omotka obložen s paljivom masom i ista se prolazeći mimo okružujućih tarućih površina upali. Trn može biti snabdeven i sa palećom kapicom, koja biva gurnuta prama nakovnju koji je pričvršćen na jezgri metka 10, može i obratno paleća kapica biti pričvršćena na jezgri 10 a trn može biti snabdeven nakovnjem. Posle guranja trna koje je izvršeno pomoću udarajućeg klinca biva potome udarena paljiva kapica. Veličina metka može biti koja mu drago, vodjenje je predviđeno kod sviju na stražnjem kraju ili blizu prednjeg kraja.

Kruti terajući naboje moze n. p. biti i na takav način napravljen, da se u omotak postave tanke koluti jedna povrh druge ili može da bude jedna ploča od terajućeg srestva u plastičnom stanju obavita, tako da nastane jedno obavijajuće telo koje pristaje tačno u šupljini metka. Koluti i ploča omotana u obliku obavijajućeg tela može biti probušena, izbrazdana ili na koji drugi način pravljenja, da se postigne mnogo kanala, a time velika površina i brzo izguranje terajućeg naboja.

Patentni zahtevi:

1. Metak, tijeme naznačen, da je terajući naboje umetnut u stražnjem otvorenom, iz tvrde kovine sastojecem metčanom omotku koji je zatvoren pomoću upaljivog dna

2. Metak po zahtevu 1., time naznačen što se dno metka sastoji iz metalnog lima impregniranog papira, ili iz celuloida ili sličnoga.

3. Metak po zahtevu 1., time naznačen, da je terajući naboje napravljen barem delimično iz jednog krutog tela, koji služi kao nosioc celog ili jednog dela paljivog naboja.

4. Metak po zahtevu 1. i 3., time naznačen, da se terajući naboje sastoji iz jednog krutog tela, koje ispunja celi prostor omotka i koje nosi neposredno pod dnom metka paljivi naboje, tako da se potonji može upaljivati pomoću palećeg klinca oružja.

5. Metak po zahtevu 1. i 3., time naznačen, što je u osi metka predviđen štapić iz krutog terajućeg naboja, koji okružen proredjenim terajućim nabojem, nosi paljivi naboje.

6. Metak po zahtevu 1., time naznačen, da je terajući srestvo sastojec štapić na unutrašnjem kraju nosi paljive mase i što prama njemu okrenuti kraj metčane jezgre prikazuje s time u savezu delujuće taruće površine ili obratno.

7. Metak po zahtevu 1., time naznačen, da štapić, kao što i istoga sadržavajući prostor nose na površinama omotka paleća srestva koja jedno s drugim skupa deluju.

8. Metak po zahtevu 1., time naznačen, da uzduž gibljivi štapić stoji prema palećoj kapici koja leži u metku ili što je jedan, takav štapić uperen prema nakovnjem u svrhu da pri promaku gibljivog držala prouzrokovanim koji je prouzrokovani udarajućim klincem bude pogodjen.

9. Metak po zahtevu 1., time naznačen, da nepomični paleći štapić biva držan pomoću dna koje zatvara metak j koje biva pogodjeno od udarajućeg klinca oružja.

10. Metak po zahtevu 1., time naznačen, da se omotak metka svršava otraga konično.

11. Metak po zahtevu 1., time naznačen, da metčani omotak poseduje na stražnjem kraju kvrgu, koja služi za vodjenje metka u cevi oružja i istodobno u svrhu postavljenja dna.

12. Metak po zahtevu 1., time naznačen, što se terajući naboje sastoji iz koluta koji ležu jedan nad drugim i koji su eventualno probušeni ili izbrazdani.

13. Metak po zahtevu 1., time naznačen, što terajući naboje se sastoji iz obavite eventualno probušene ili izbrazdane ploče.

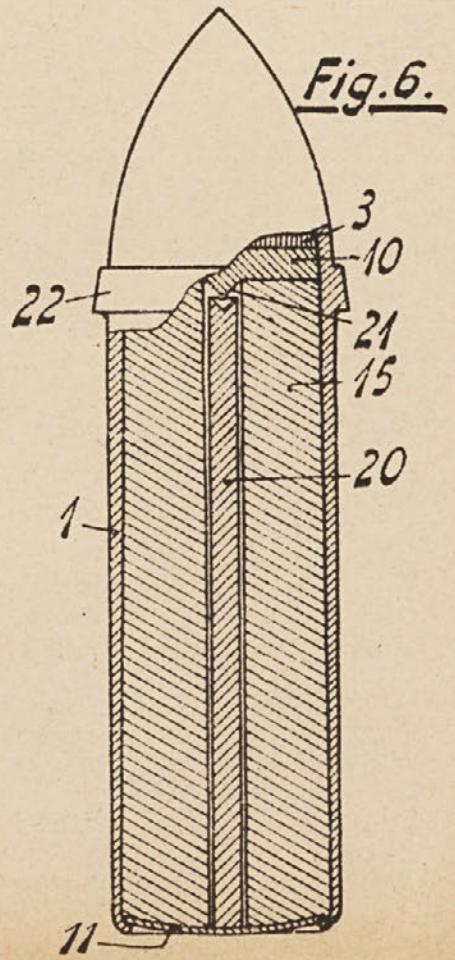
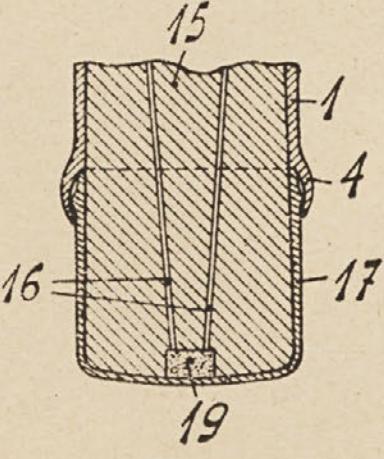
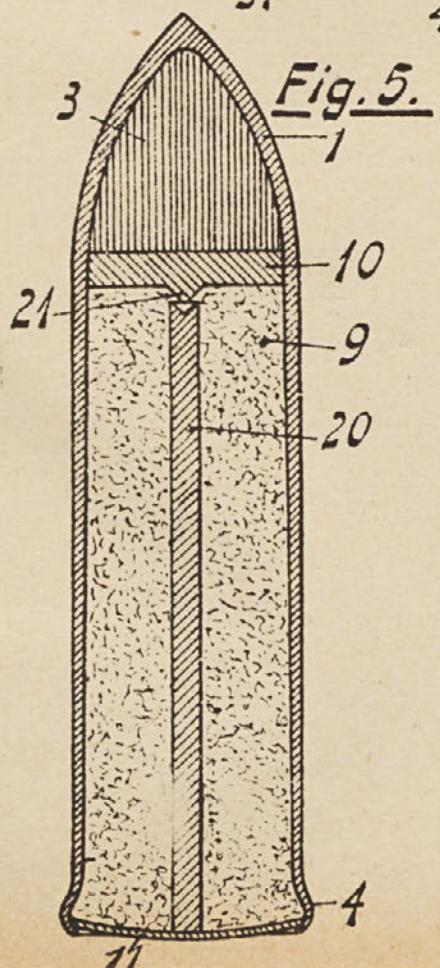
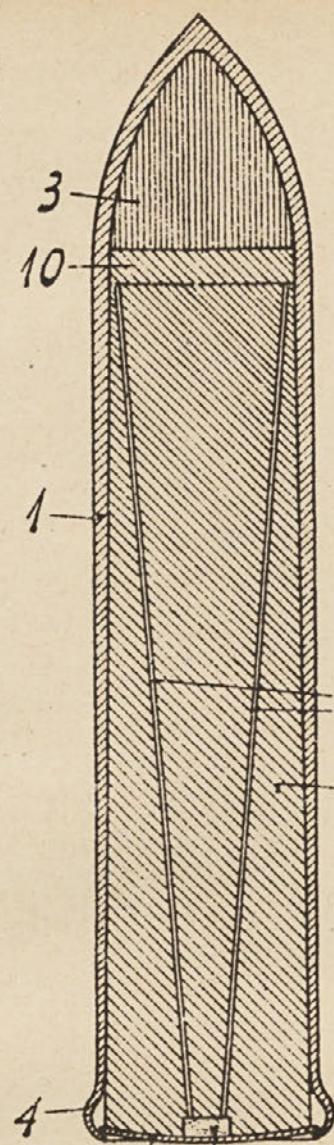
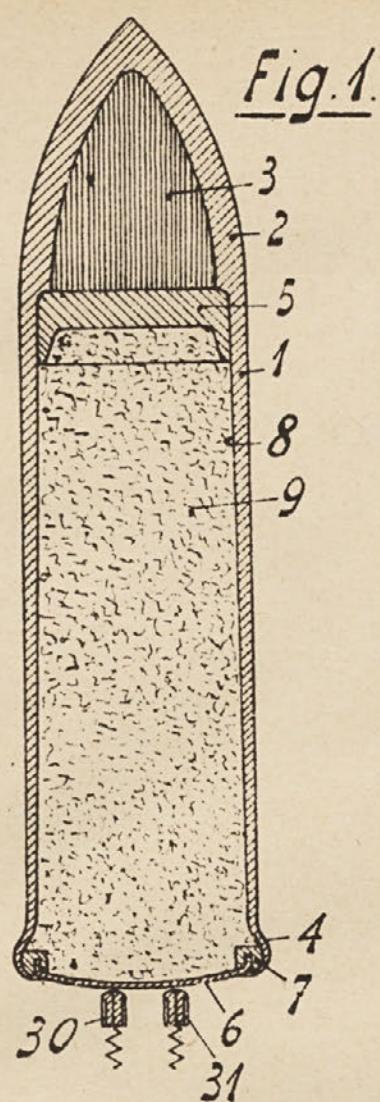

Fig. 4.

